

ZU.003.3.2023

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH

W LUBLINIE

Protokół

**Ustaleń Komisji Założeń Planu
określający założenia i wytyczne do**

PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

dla Nadleśnictwa Gościeradów

na lata

2026 - 2035

Gościeradów, 26 czerwiec 2023 rok

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg Instrukcji Urządzania Lasu, Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego L.P. z dnia 21.11.2011r. w sprawie „Instrukcji urządzania lasu” z późn. zmian. Protokół sporządzono zgodnie z §126 ww. Instrukcji.

Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) odbyło się w dniu 26 czerwca 2023 r. w Nadleśnictwie Gościeradów.

Obradom Komisji przewodniczył dr inż. Mirosław Waniewski, Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie ds. Gospodarki Leśnej

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu (PUL) zostanie wyłoniony w drodze przetargu zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych. Podstawą sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia będzie Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa. Na podstawie referatu Nadleśniczego i Koreferatu Zespołu Urządzania Lasu RDLP w Lublinie oraz po przeprowadzonej dyskusji, Komisja opracowała założenia do projektu planu urządzenia lasu i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Do udziału w spotkaniu zaproszono m.in. przedstawicieli:

Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu, starostów, powiatów, prezydentów miast, burmistrzów, wójtów, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych [ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna], Straży Pożarnej, PZŁ, stowarzyszeń i organizacji działających lokalnie. Zgodnie z zamieszczonym ogłoszeniem każdy zainteresowany miał możliwość wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji Założeń Planu, wstęp był wolny. Szczegółową listę zaproszonych oraz uczestników posiedzenia Komisji zamieszczono na końcu protokołu w formie załącznika.

Podsumowując naradę Za-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej dr inż. Mirosław Waniewski zwrócił uwagę na konieczność usuwania w ramach prowadzonej gospodarki leśnej gatunków inwazyjnych oraz na zagrożenie dla drzewostanów ze strony jemioli, zaznaczył jak ważne jest usuwanie drzew opanowanych przez tego półpaszyta na etapie wyznaczania trzebieży oraz na konieczność wykonania zrębów sanitarnych. Istnieje potrzeba sygnalizowania innym podmiotom o konieczności wyznaczania i usuwania drzew opanowanych przez jemiolę m.in. na gruntach niestanowiących własności Skarbu Państwa. W swoim wystąpieniu zaznaczył potrzebę kształtowania w przemyślanym sposób pasów ekotonowych wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych, tak by wpływać na ograniczanie niebezpieczeństwa kolizji z dzikimi zwierzętami. Przekazał, że gospodarka leśna godzi ze sobą potrzeby różnych grup społecznych, nie zapominając o tym, że las powinien w miarę możliwości zachowywać naturalność. Tablice informacyjne pomagają w prowadzeniu edukacji leśnej, należy jednak zachować umiar w lokalizowaniu ich na terenach leśnych. Grodzenia upraw to jedna z najskuteczniejszych metod ochrony przed szkodami od zwierzyny w młodym pokoleniu lasu. Nowe grodzenia należy bezwzględnie stosować na obszarach o zwiększonej penetracji zwierzyny, zgodnie ze standardem prac leśnych, z użyciem słupków dębowych. Pan Dyrektor, odniósł się również do warunków siedliskowych Nadleśnictwa Gościeradów i występowania cennych drzewostanów dębu bezszypułkowego, podkreślił ich znaczenie dla produkcji materiału sadzeniowego oraz zalecił zwiększenie bazy nasiennej dla tego gatunku.

Pan Dyrektor Mirosław Waniewski podziękował wszystkim interesariuszom za udział w obradach, przekazał załodze nadleśnictwa uwagi i wskazówki dotyczące prac hodowlanych oraz omówił rolę i postępowanie przy wprowadzaniu cennych gatunków domieszkowych na nowozakładanych uprawach leśnych.

CZĘŚĆ B. Założenia do planu urządzenia lasu.

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

B1.1. Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody w tym obszarów chronionych

Wykonawca przyjmie zasięgi i powierzchnie form ochrony przyrody według obowiązujących aktów powołujących (dane powierzchniowe również wg bazy SILP). Dane wejściowe zostaną przyjęte na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo oraz danych inwentaryzacji przyrodniczych poszczególnych gmin, danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Ministerstwa Środowiska w zakresie dotyczącym inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, inne dane i materiały uzyskane od przedstawicieli nauki, organizacji i stowarzyszeń ekologicznych.

Wykonawca zweryfikuje dane przedstawione przez Nadleśnictwo z danymi uzyskanymi z innych ww. źródeł, a wszelkie rozbieżności będą zgłaszane do Nadleśnictwa celem podjęcia decyzji dotyczącej sposobu postępowania, aktualizacji danych.

Opis i lokalizację siedlisk przyrodniczych należy przyjąć zgodnie z danymi zawartymi w inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe, zweryfikowanymi o wyniki opracowania siedliskowego oraz dane pochodzące z opracowanych Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natury 2000.

Opis granicy obszaru Natura 2000 proponuje się przyjąć do PUL wg danych umieszczonych w centralnym rejestrze form ochrony przyrody prowadzonym przez GDOŚ.

Forma ochrony przyrody	Pow. na gruntach nadleśnictwa [ha] *	Pow. całkowita [ha]
Rezerваты przyrody:		
Marynopolce	156,76	156,76
Doły Szczeckie	203,62	203,62
Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie	3669,30	59 988
Obszary Natura 2000:		
PLB060005 Lasy Janowskie	9466,47	60235,75
PLH060007 Gościeradów	1744,82	1752,64
PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich	5854,32	34230,08
PLH060045 Przełom Wisły w Małopolsce	90,25	15170,88
PLH060082 Świeciechów	130,19	130,09
PLH060083 Szczecyn	694,98	932,52
PLH180020 Dolina Dolnego Sanu	46,80	10176,64
Strefy ochrony:		
Ptaków (5 stref)	255,40	255,40
Pomniki przyrody		
Pojedyncze drzewa 2szt.	–	–
Grupy drzew – 1 szt.	–	–
Liczba drzew w grupach – 11 szt.	–	–

* - wg stanu na 01.01.2023

Nie projektuje się objęcia ochroną prawną nowych form ochrony przyrody.

B1.2. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) oraz ekosystemy referencyjne

Wykonawca PUL podda weryfikacji powierzchnie i kategorie lasów HCVF oraz ekosystemów referencyjnych. Przygotuje stosowny wykaz lasów HCVF wraz załącznikiem mapowym. Wykaz ten nie stanowi elementu dokumentacji PUL. Ostateczna decyzja o weryfikacji zostanie podjęta przy odbiorze prac terenowych..

B1.3. Ogólne wyniki inwentaryzacji przyrodniczo-leśnej oraz propozycje sposobów postępowania na siedliskach uznanych za chronione w ramach Dyrektywy Siedliskowej. Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Nadleśnictwo wg poniższej tabeli

Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Nadleśnictwo wg poniższej tabeli. wg stanu na 1.01.2023
siedliska leśne

Nazwa	Kod	Powierzchnia siedlisk naturalnych (w ramach poszczególnych obszarów siedliskowych [ha])	Powierzchnia siedlisk naturalnych poza obszarami siedliskowymi [ha]
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	1615,32	1456,69
Bory i lasy bagienne	91D0	133,70	13,27
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	22,72	11,93
Łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe	91F0	5,09	10,27
Wyżynny jodłowy bór mieszany	91P0	23,14	0,00
Ciepielubne dąbrowy	91I0	9,22	2,47

siedliska nieleśne

Opis – KOD/nazwa	Kod	Powierzchnia siedlisk naturalnych (w poszczególnych siedliskowych [ha]) (w ramach obszarów siedliskowych)	Powierzchnia siedlisk naturalnych poza siedliskowymi [ha]
Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	2330	10,15	15,57
Suche wrzosowiska	4030	574,63	50,97
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	1,87	7,12
Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	6120	24,29	0,00
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	6410	4,10	0,00
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	7140	81,51	0,00

B1.4. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Ze względu na dominujące funkcje, lasy Nadleśnictwa (wg. stanu na 01.01.2023 r. bez współwłasności) dzieli się na:

Lasy :	Powierzchnia [ha]
Rezerваты	360,38
Ochronne*	8561,77
Pozostałe Lasy (Gospodarcze)	7820,21
OGÓŁEM	16742,36

* - różnica w powierzchni pomiędzy aktem powołującym i bazą danych SILP spowodowana jest zmianami powierzchni w wyniku modernizacji gruntów i budynków.

B2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

B2.1. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

W wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi zespołami roślinnymi należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać kody tych zespołów (maksymalnie do trzech zespołów w wyłączeniu), zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi kod TSL jest obowiązkowo rozszerzany o kod leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

Proponowane typy drzewostanów uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze prowadzenia gospodarki leśnej w tym celu hodowlane i ochronne na poszczególnych typach siedliskowych lasu:

STL	TD	Orientacyjny skład upraw	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Okres odnowienia / nawrót cięć
Bs	So	So 80%, Brz i inne 20%	--	--	--
Bśw	So	So 80%, Brz, Św i inne 20%	I		5 lat
	SoBrz**	Brz 60% So30% Św i inne 10%	I		5 lat
Bw	So	So 70%, Św, Brz i inne 30%	I		5 lat
	SoBrz**	Brz 50% So30% Św i inne 20%	I		5 lat
	BrzSo	So 50% Brz 30% Św i inne 20%	I		5 lat
Bb	So	So 80%, Brz, Św i inne 20 %	--	--	--
BMśw	So	So 70%, Db, Bk i inne 30%	I	IV, III	5 lat
	DbSo****	So 60%, Db 20%, Bk, Jd i inne 20%	III	IV, I	20 lat
	SoBrz**	Brz 50% So30%Db i inne 20%	I	IV, III	5 lat
	BrzSo**	So 50% Brz 30% Db i inne 20%	I	IV, III	5 lat
BMw	So	So 70%, Św i inne 30%	I	IV, III	5 lat
	ŚwSo	So 50% Św 30%, Db, Bk i inne 20%	I	IV, III	5 lat
	SoŚw	Św 50% So 30%, Db, Bk i inne 20%	I	IV, III	5 lat
	DbSo	So 50% Db30% inne 20%	III	I	20 lat
	BrzSo**	So 50% Brz 30% Db i inne 20%	I	IV,	5 lat
	SoBrz**	Brz 50% So30%Db i inne 20%	I	IV	5 lat
BMb	So	So 80%, Brz, Św, inne 20%	--	--	--
	SoŚw	Św 50% So 30% Brz i inne 20%	--	--	--
LMśw	Db-So	So 50%, Db 30%, Md, Jd i inne 20%	III	IV	20 lat
	So-Db	Db 50% So 30%, Md, Jd i inne 20%	III	IV	20 lat
	Jd	Jd 70%, Św i inne 30%	IV	III	30 lat
	SoJd	Jd 50% So 30% Db i inne 20%	IV	III	30 lat
	JdSo	So 50% Jd 30% Db i inne 20%	III	IV	20 lat
	DbJd	Jd 50% Db 30% So i inne 20%	IV	III	30 lat
	JdDb	Db 50% Jd 30% So i inne 20%	III	IV	20 lat
LMw	SoDb	Db 50%, So 30%, Św, Jd i inne 20%	III	IV	20 lat
	DbSo	So 50%, Db 30%, Św, Jd i inne 20%	III	IV	20 lat
	Jd	Jd 70% Św i inne 30%	IV	III	30 lat
	SoJd	Jd 50% So 30% Św, Db i inne 20%	IV	III	30 lat
	JdSo	So 50% Jd30% Św, Db i inne 20%	III	IV	20 lat
	DbOI	OI50% Db30% Św i inne 20%	III	IV	20 lat
	OIdb	Db50%OI30% Św i inne 20%	IV	III	20 lat
LMb***	OI	OI 70%, Brz, So i inne 30%	I	II, IV	5 lat
Lśw	BkDb	Db 60% Bk 30% Jd i inne 10%	IV	III	30 lat
	DbBk	Bk 50% Db 30% Md i inne 20%	IV	III	30 lat
	JdDb	Db 50% Jd 30% Bk i inne 20%	IV	III	30 lat
	DbJd	Jd 50% Db 30% Bk i inne 20%	IV	III	30 lat
	JdBk	Bk 50% Jd 30% Db i inne 20%	IV	III	30 lat
	Jd	Jd 70% Św i inne 30%	IV	III	30 lat
	Db	Db 70% inne 30%	IV	III, II	30 lat
	BkJd	Jd 50% Bk 30% Db i inne 20%	IV	III	30 lat
Lw	Db	Db 60% OI 20% Wz, Jd i inne 20%	IV	III	30 lat
	JdDb	Db 40%, Jd 30%, OI, Wz i inne 30%	IV	III	30 lat
	DbJd	Jd 50%, Db 30%, OI, Wz i inne 20%	IV	III	30 lat
OI	OI	OI 90%, Wz i inne 10%	I	IV	5 lat
	BrzOI	OI 50% Brz 30% Wz i inne 20%	I	IV	5 lat
OIJ	OIJs*	Js 40%, OI 40%, Db i inne 20%	--	--	--
Lł	Db	Db 70% Js i inne 30%	--	--	--
	JsDb*	Db 50%, Js* 30%, OI i inne 20%	--	--	--

* do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, dopuszcza się zastąpienie tego gatunku innymi,

** dla gruntów silnie zapędzanych,

*** dopuszcza się użytkowanie w leśnictwach Antoniów, Nowiny z wykorzystaniem odnowienia naturalnego,

**** z uwagi na specyfikę warunków siedliskowych (okresowo letnie deficyty wody) preferować dąb bezszypułkowy, na fragmentach o lepszych warunkach troficznych i stabilnym uwilgotnieniu stosować dąb szypułkowy,

Wnosi się aby powyższa tabela została przedstawiona do akceptacji na NTG.

Wyszczególnione powyżej składy upraw i rębni nie dotyczą upraw pochodnych. Zgodnie z § 23 ust. 5 i 6 IUL powyższe typy drzewostanów jako ramowe cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz dla leśnych siedlisk przyrodniczych mogą być modyfikowane przez Nadleśniczego w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego. W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy, uwzględniając zmienność warunków w ramach typu siedliskowego lasu i drzewostanu oraz potrzeby lasu, w czasie obowiązywania planu urządzenia lasu, może modyfikować wskazania gospodarcze i podejmować indywidualne decyzje, które zapewniają najlepszą realizację celów gospodarki leśnej określonych w tym planie.

W uzasadnionych przypadkach związanych z presją czynników środowiskowych (podtopienia, szkodniki korzeni itp.) mającą wpływ na wysokie ryzyko niepowodzenia uzyskanie odnowienia sztucznego wszelkie pojawiające się odnowienie naturalne niezależnie od składu gatunkowego mogło być uznane do dalszej hodowli oraz traktowane jako element zwiększający różnorodność gatunkową lub zostać wykorzystane jako element przebudowy drzewostanu.

B2.2. Propozycje typów siedliskowych lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000 , propozycja TD o kierunku ochronnym

TSL	Typ siedliska (kod)	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Propozycja składu gatunkowego dla drzewostanu
Lśw, LMśw, Lw, LMw	9170	Grąd subkontynentalny	Db	Ip. Db 70%, Gb, Lp i inne 30% Ilp. Gb 70%, Lp i inne 30%
Lł, OIJs, OI, Lw	91F0	Łęgowy las dębowo-wiązowo-jesionowy	Db	Db 60% Wz20%, Js10% Kl, Lp i inne 10%
	91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Js OI	OI 50% Js 30% Gr, Kl, Jw, Lp i inne 20%
Lśw	9130	Żyzna buczyna	Bk	Bk 70%, Jw, Jd i inne 30%
Lśw, LMśw	9110	Ciepłolubne dąbrowy	Db	Db 90% So, Brz i inne 10%
LMśw	9110	Kwaśne buczyny	Bk	Bk 70% inne 30%
BMb, Bb	91D0	Bory i lasy bagienne	So	So 80% Brz i inne 20%

B3. Propozycje metod ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000 nie posiadających planów zadań ochronnych (tabela oddzielnie dla siedlisk leśnych i nieleśnych)

Dla obszarów NATURA 2000 posiadających plany zadań ochronnych zatwierdzone stosownymi zarządzeniami Dyrektora RDOŚ należy działania ochronne uwzględnić zgodnie z pkt. 9 " Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w PUL zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru NATURA 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa " wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem znak DLP-lpn-611-30/11994/12/13/JŁ z dnia 21.03.2013 r.

B3.1. Siedliska leśne

Zidentyfikowane siedlisko przyrodnicze	Proponowane metody ochrony
9170 Grąd subkontynentalny	- w drzewostanach wymagających działań ochronnych i odnowieniowych prowadzić cięcia stopniowe i gniazdowe z wydłużonym okresem odnowienia, pozostawiając kępy starodrzewu

	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywać cięcia pielęgnacyjne popierające w drzewostanie gatunki ekologicznie pożądane - odnowienie sztuczne wykonywać gatunkami charakterystycznymi dla siedliska - poprawa struktury i składu gatunkowego siedlisk zniekształconych - usuwanie gatunków obcych podczas zabiegów hodowlanych i regulacja składu gatunkowego właściwego do siedliska
91D0 Bory i lasy bagienne	<ul style="list-style-type: none"> - wyłączenie z użytkowania rębego, - stosowanie cięć pielęgnacyjno-ochronnych, mających na celu poprawę struktury drzewostanu, - zachowanie stosunków wodnych
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	<ul style="list-style-type: none"> - zachowanie stosunków wodnych, - wyłączenie z użytkowania rębego
91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany	Usuwanie gatunków konkurencyjnych – brzozy, sosny

B3.2. Siedliska nieleśne

Zidentyfikowane siedlisko przyrodnicze	Proponowane metody ochrony
2330 – Wydmy wśród ładowe z murawami napiaskowymi	Ochrona czynna – hamowanie naturalnej sukcesji roślinności
4030 – Suche wrzosowiska	Zahamowanie procesu sukcesji wtórnej-usuwanie drzew i krzewów, koszenie oraz kontrolowane wypalanie
6120 – Ciepłolubne wśródładowe napiaskowe murawy	Ochrona czynna -usuwanie drzew i krzewów, koszenie, ekstensywny wypas
6410 – Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Ekstensywne koszenie, niedopuszczenie do wtórnego zabagnienia terenu, poprzez utrzymanie istniejącego drenażu
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Zachowanie optymalnych warunków wodnych i troficznych, usuwanie drzew i krzewów,

B4. Wieki rębności dla głównych gatunków drzew oraz wieki rębności drzewostanów

Proponuje się na przeciętne wieki rębności:

Gatunek drzewa	Wiek rębności w latach dla gatunku
Db, Jd	130
Bk	110
So, Md, Js	100
Św, Gb, Kl, Jw, Lp,	80
Brz, Ol	70
Ol odroślowa	50
Os	50
Tp	30

Przeciętne wieki rębności dla sosny, świerka jodły buka i dębu przyjęto zgodnie z wykazem opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian w „Instrukcji urządzania lasu”, powtórzonym w rozdziale VIII IUL. W przypadku modrzewia, brzozy, graba, olchy, olchy odroślowej, klona, jawora, lipy, osiki, topoli wiek przyjęto według poprzedniego planu urządzania lasu.

Wieki rębności drzewostanów, należy określić indywidualnie dla poszczególnych drzewostanów podczas taksacji w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, stopień uszkodzenia, stan odnowienia).

Zgodnie z § 83 pkt. 4 i 6 IUL - przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. Oznacza to, że nie każdy drzewostan, w którym gatunek panujący osiągnął wiek rębności musi podlegać użytkowaniu rębnemu. Wiek dojrzałości rębnej drzewostanu zostanie określony indywidualnie przez taksatora w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, uszkodzenia, stan odnowienia, okres odnowienia, itp.).

B5. Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa z uwzględnieniem funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętych celów gospodarowania.

Należy przyjąć podział na gospodarstwa - na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych). Zgodnie z zasadami zawartymi w § 82 obowiązującej IUL, proponuje się utworzyć, na terenie Nadleśnictwa Gościeradów, następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (**S**),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (**O**),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (**G**).

Należy wyróżnić gospodarstwa w ramach obrębów leśnych ze względu na tradycyjną budowę planu urządzenia lasu oraz potrzeby adresowe.

1) **Gospodarstwo specjalne (S)**, do którego należy zaliczyć :

- a) rezerwat przyrody,
- b) lasy na siedliskach: Bb, BMb, LMb (za wyjątkiem leśnictw Antoniów, Nowiny) oraz siedliska przyrodnicze 91D0 i 91E0
- c) lasy na terenie poligonu wojskowego,
- d) wyłączone drzewostany nasienne
- e) lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej, ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową

2) **Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)**, do którego należy zaliczyć:

- a) wszystkie lasy ochronne, z wiodącą funkcją ochronną, za wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego

3) **Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)**, do którego należy zaliczyć :

- a) pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody, w tym:
 - o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych w których ze względu na TSL oraz TD, a także aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania z rębnią I i krótkim okresem odnowienia - na siedliskach borowych, lasowych i olsach,
 - o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi na siedliskach borowych, lasowych i olsach.

4) **Gospodarstwo o przerębowym sposobie zagospodarowania (GP): nie zostanie utworzone.**

B6. Wytyczne w sprawie projektowanie użytkowania rębnego

Użytkowanie rębne zaplanować zgodnie z ogólnymi zasadami wymienionymi w § 87 IUL.

Wnosi się aby w zakresie użytkowania rębego:

- a) w doborze rodzaju rębni należy uwzględnić potrzeby konkretnych drzewostanów w nawiązaniu do warunków siedliskowych i funkcji lasu,
- b) przyjęc zasadę kontynuacji rębni rozpoczętych jeżeli umożliwiają uzyskanie celu hodowlanego,
- * c) opisując uprawy po rębniach, pozostawione „kępy starodrzewu” należy opisać z uprawą, jako powierzchni niestanowiące wydzielenia, w przypadku zwartych płatów drzewostanów oraz powierzchni powyżej 0,50 ha należy utworzyć odrębne wyłączenia bez wskazań gospodarczych,
- d) uwzględnić potrzeby hodowlane i ochronne drzewostanów w gospodarstwie specjalnym oraz gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych, użytkowanie rębne winno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów i musi mieć formę zapewniającą ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone,
- e) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość, w innym przypadku decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu (jednocześnie należy unikać projektowania pasów, które doprowadzą do wydzielenia małych wyłączeń taksacyjnych - w takich sytuacjach przebieg granicy zrębu dostosowywać do przebiegu granicy pododdziału),
- f) na małych powierzchniach drzewostanów rębnych lub o nieregularnym kształcie utrudniających prowadzenie cięć złożonych, stosować zręby zupełne. Pozycje takie uzgodnić z Nadleśnictwem i RDLP przed NTG,
- g) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach krajowych, liniach kolejowych uwzględnić potrzebą kształtowania ekotonów z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego (przyjmować w miarę możliwości zasadę kształtowanie ekotonów na etapie zakładania uprawy),
- h) uwzględnić potrzebę użytkowania przestoi wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach krajowych i liniach kolejowych w celu zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego oraz w celu niedopuszczenia do powstania zagrożenia trwałości lasu z przyczyn sanitarnych,
- i) uwzględnić potrzeby użytkowania lasu związane z wdrożeniem projektu docelowej sieci dróg leśnych (poszerzenia dróg, mijanki, place manewrowe, składnice drewna),
- j) odstąpić od konieczności pozostawiania fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu, konieczności zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, na powierzchniach zrębowych mniejszych niż 1 ha oraz zlokalizowania cięć w blokach upraw pochodnych,
- k) w przypadku projektowania kęp starodrzewu wybierać do tego celu fragmenty cenne przyrodniczo np, bagna, torfowiska, które są miejscami trudno dostępnymi, miejsca gdzie zlokalizowane są drzewa mateczne, części drzewostanu z drzewami o ciekawym pokroju, lokalizować kępy przy ścianie sąsiedniego drzewostanu z graniczącym w ostępie tak aby były jak najmniej nasłonecznione.
- l) pozostawić 3-5szt. drzew na 1 ha przy rębniach złożonych

Do dnia 31.12.2024 r. zostanie przedłożony wykonawcy do uzgodnienia wykaz drzewostanów planowanych do cięcia na pierwszy rok obowiązywania nowego PUL. Wykaz zostanie przedłożony na obiorze prac terenowych.

B7. Wytyczne w sprawie sporządzenia wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Zgodnie z wytycznymi określonymi w pkt. A10 niniejszego protokołu drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielono na następujące grupy:

- a) drzewostany do intensywnej (pilnej), pełnej przebudowy, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu, z krótkim okresem odnowienia,
- b) drzewostany do stopniowej, pełnej przebudowy, rozpoczynanej z zastosowaniem użytkowania rębego z odpowiednio długim okresem odnowienia,
- c) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Przyjmuje się aby po zakończeniu prac terenowych Wykonawca przedłożył wykaz do Nadleśnictwa celem uzgodnienia.

Szczegółowa hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w punkcie A10 niniejszego protokołu. Wykaz powinien uwzględniać także drzewostany w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu w tym cięć pielęgnacyjnych

W projektowaniu cięć pielęgnacyjnych proponuje się następujące wytyczne:

- a) cięcia pielęgnacyjne przeprowadzać z przestrzeganiem wytycznych zawartych w obowiązujących Zasadach Hodowli Lasu, ze szczególnym uwzględnieniem intensywności cięć w drzewostanach o niezgodnym z warunkami siedliskowymi składzie gatunkowym,
- b) zadania ustalić w oparciu o potrzeby wynikające ze stanu lasu,
- c) nie projektować do trzebieży (TP) kolejnych pasów drzewostanów w wydzieleniach objętych planem cięć rębnych – nie dotyczy powierzchni na których nie wykonano cięć pielęgnacyjnych w obecnym 10-leciu pomimo takich wskazań,
- d) nie projektować do cięć drzewostanów zlokalizowanych na małych działkach położonych w szachownicy z lasami innej własności lub rozproszonych wśród gruntów innej własności, a także wydzierń położonych w terenie trudno dostępnym – odstępstwo od tej zasady będzie wynikało z indywidualnych uzgodnień w trakcie prac terenowych,
- e) w drzewostanach z panującą OI, Brz, So, które w trakcie obowiązywania PUL przechodzą z klasy wieku Ib do IIa zaprojektować zabiegi TW – w zależności od potrzeb hodowlanych i uwzględniając historię wykonywanych zabiegów,
- f) w drzewostanach z projektowanym wykonaniem trzebieży wczesnych o wysokim wskaźniku zadrzewienia projektować 2-krotny zabieg – wyłącznie po uzyskaniu akceptacji Nadleśnictwa,
- g) w zakresie pielęgnowania młodników kwalifikować całe wydzielenia do jednego typu zabiegu (kodu) czyszczeń późnych tj. odpowiednio jednokrotne uwzględnienie powierzchni w PUL z zakresu hodowli lasu lub pozyskania – w zależności od potrzeb hodowlanych,
- h) projektować wskazania CP-P w młodnikach zgodnie z potrzebami hodowlanymi i możliwościami pozyskiwania grubizny,
- i) przyjąć rozmiar użytkowania przedrębego z uwzględnieniem konieczności utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu (także w drzewostanach bez projektowanych wskazań gospodarczych).

Rozmiar powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych oraz wskaźnik intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym z zastosowaniem zasad zawartych w § 94 IUL zostaną ustalone na NTG po przedstawieniu przez Wykonawcę propozycji.

Wykonawca uszczegółowi informacje dotyczące etatu cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym i miąższościom, oraz ustali orientacyjną intensywność poszczególnych rodzajów cięć (CP-P, TW, TP) także odrębnie dla leśnictw. Informacja ta w ustalonym z Nadleśnictwem układzie tabelarycznym powinna znaleźć się w elaboracie nadleśnictwa oraz opracowaniach opisowych odpowiednio dla leśnictw, tzw. operatach leśniczego.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu w tym orientacyjnych składów upraw

Propozycje w zakresie planowania hodowlanego:

- a) odnowienia, zalesienia i dolesienia projektować zgodnie z zapisami § 46 pkt.13 IUL,
- b) plan odnowień zaprojektować na poziomie do 70% powierzchni wynikającej z planu cięć,
- c) poprawki lub uzupełnienia zaprojektować w wysokości do 5 % od sumarycznej powierzchni zakładanych upraw, poprawki lub uzupełnienia należy projektować w uprawach i młodnikach o pokryciu poniżej 80% lub jeżeli wypady mają charakter powierzchniowy, nie projektować poprawek i uzupełnień w miejscach o dużym prawdopodobieństwie niepowodzenia hodowlanego (miejsca nadmiernie uwilgotnione – zaewidencjonować w trakcie taksacji jako PNSW, pędraczyśka) pozostawiając je do naturalnej sukcesji,
- d) pielęgnowanie upraw i młodników (PIEL,CW,CP) określać wg potrzeb hodowlanych i odnosić do powierzchni uprawy/młodnika (powierzchnia manipulacyjna, powierzchnia do odnowienia w poszczególnych etapach rębni złożonych), wielkość i rodzaj planowanych zabiegów hodowlanych w istniejących klasach odnowienia powinna być uzależniona od wieku i rozwoju młodego pokolenia.
- e) pielęgnowanie upraw projektować dla upraw istniejących na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu. Dodatkowo zaplanować pielęgnowanie upraw na poziomie 70% powierzchni planu odnowień z dziesięciolecia,
- f) melioracje agrotechniczne, fitomelioracje projektować wg potrzeb hodowlanych,
- g) nie projektować dolesień luk o powierzchni do 0,20 ha, powierzchnie traktować jako naturalny element drzewostanu zwiększający jego różnorodność, na pozostałych powierzchniach projektować jeżeli istnieją warunki do uzyskania efektu hodowlanego,
- h) nie projektować dolesień luk w drzewostanach rębnych,
- i) ewentualne potrzeby w zakresie podsadzeń jak i wprowadzania drugiego piętra – należy określić po pracach terenowych w uzgodnieniu z Nadleśnictwem i przedstawić do akceptacji na NTG mając na względzie przede wszystkim aspekt przebudowy (pkt A10 i B7 protokołu),
- j) uzgodniony z Nadleśnictwem wykaz wydzieleń zaliczonych do sukcesji i szczególnej ochrony wraz z uzasadnieniem wykonawca przedłoży na odbiorze prac terenowych oraz na NTG,

Wnosi się aby w tabeli nr XVIII wprowadzić podział w pielęgnowaniu upraw na pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne (wg wskazań), ale jako wiążącą do wykonania przyjąć sumę ww. czynności.

B10. Nasiennictwo i selekcja oraz gospodarka szkółkarska

B10.1. Nasiennictwo i selekcja

Realizacja „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011- 2035 – zadania dla RDLP w Lublinie”.

Lp.	Rodzaj bazy nasiennej	Gatunek	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (stan na 1.01.2023 r.)	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (planowany stan na 31.12.2023)	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (stan docelowy wg "Programu zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035")
1	Wyłączony d-stan nasienny WDN	Md	9,45	9,45	9,45
2	Wyłączony d-stan nasienny WDN	OL	1,65	1,65	0,0
4	Gospodarczy d-stan nasienny	SO	159,38	159,38	200,0
5	Gospodarczy d-stan nasienny	MD	8,78	8,78	8,78

6	Gospodarczy d-stan nasienny	ŚW	8,30	8,30	8,30
7	Gospodarczy d-stan nasienny	JD	97,98	97,98	97,98
8	Gospodarczy d-stan nasienny	BK	12,15	12,15	12,15
9	Gospodarczy d-stan nasienny	DB.b	43,18	43,18	43,18
10	Gospodarczy d-stan nasienny	BRZ	28,26	28,26	28,26
11	Gospodarczy d-stan nasienny	OL	19,12	19,12	19,20
12	Źródła nasion	KL, JW, LP, Cz.p	20,13	20,13	20,13
13	Drzewa mateczne	SO	0	0	2
14	Drzewa mateczne	DB	0	0	1
15	Drzewa mateczne	JD	2	2	2
16	Drzewa mateczne	MD	4	4	4
17	Uprawy pochodne		161,76	175,97	230

Szczegółowej analizie należy oddać przebieg granic i powierzchnie pododdziałów stanowiących obiekty nasienne (WDN, GDN, PN, UP). Weryfikacja granic i powierzchni drzewostanów nasiennych będzie podstawą do ewentualnego scalenia pod jednym numerem w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego drzewostanów nasiennych zlokalizowanych w tym samym kompleksie leśnym tego samego gatunku, zbliżonym wieku i rosnącym na takim samym siedlisku.

Nadleśnictwo wnioskuje o zaprojektowanie użytkowania rębego w WDN:

Kod gatunku	Nr RLMP_LP	Nr BNL	KRLMP	Dokument uznający LP	Wpis do KRLMP	Lokalizacja	Powierzchnia wydzielenia [ha]	Wiek [lat]	Przyczyna rozpoczęcia użytkowania
OL	9787	MP/2/31234/05				05-05-2-13-334-f-99	1,65	132	Wiek drzewostanu

Rozpoczęcie użytkowania rębego może nastąpić po uzyskaniu zgody DGLP

B10.2. Gospodarka szkółkarska

Gospodarka szkółkarska w Nadleśnictwie Gościeradów prowadzona jest wg stanu na dzień 31.12.2023 r. w L. Szkółkarskim Marynopolu jest to szkółka kontenerowa. Produkcja sadzonek kontenerowych prowadzona jest na pow. 1,61 ha natomiast na 3,32 ha prowadzone jest produkcja polowa.

Wytyczne dotyczące produkcji szkółkarskiej realizowane są w oparciu o obowiązujący na lata PUL „Perspektywiczny Program Produkcji Szkółkarskiej dla Nadleśnictwa Gościeradów.

Produkcja szkółkarska dotyczy kilkunastu gatunków drzew i krzewów leśnych a średnia roczna wielkość produkcji w latach 2016 – 2022 wyniosła, dla gatunków iglastych z produkcji kontenerowej ok. 1150 tys. szt., dla gatunków liściastych ok. 700 tys. szt. Natomiast wielkość produkcji na szkółce polowej wynosi ok 300 tys. szt. dla gatunków iglastych oraz 700 tys. szt. dla gatunków liściastych.

Prowadzona produkcja zaspokaja potrzeby nadleśnictwa, oraz obejmuje zamówienia dla innych nadleśnictw. Sadzonki również sprzedawane są odbiorcom prywatnym.

B11. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

B11.1. Ochrona lasu

W trakcie prac terenowych zgodnie z § 39 IUL Wykonawca powinien zinwentaryzować szkody natury biotycznej i abiotycznej, wiatrołomy, uszkodzenia od owadów i zwierzyny, łącznie z I klasą wieku, z podaniem dla stopni od 1 do 3 głównej przyczyny uszkodzeń. Zagrożenia ze strony

owadów – szkodników pierwotnych.

Największe zagrożenia dla drzewostanów w Nadleśnictwie Gościeradów występują w związku z występowaniem:

- osni gwiaździstej,
- chrabąszczowatych,
- kornika ostrozębnego,
- smolika znaczonego,
- jemioli pospolitej,
- bobra europejskiego

W uzgodnieniu z Nadleśnictwem (uwzględniając dane ZOL) należy zainwentaryzować i nanieść na mapę ochrony lasu:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny,
- ogniska gradacyjne,
- lokalizację pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez m.in.: zwierzynę, pędraki, szkodniki pierwotne i wtórne, jemiolę pospolitą, choroby grzybowe, czynniki klimatyczne i antropogeniczne, zakłócenie stosunków wodnych powodowane m.in. przez gwałtownie narastający problem wzrostu liczebności bobrów oraz inne uszkodzenia antropogeniczne np. zaśmiecanie, erozja, eksploatacja kopalni.

Zgodnie z § 102 p.3 I.U.L. Nadleśniczy uzgodni z właściwym ZOL granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód z zaznaczeniem na mapie przeglądowej. Wykonawca określi przestrzenny rozkład tych uszkodzeń w wyniku prac inwentaryzacyjnych.

B11.2. Ochrona przeciwpożarowa

Nadleśnictwo Gościeradów zaliczone jest do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Zgodnie z § 242 „Instrukcji Urządzania lasu” aktualnie opracowany plan ochrony przeciwpożarowej zawiera kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej, analizę zagrożeń wynikających ze stanu środowiska leśnego w powiązaniu z zarejestrowanymi pożarami, a także sposobami ich zapobiegania.

Nadleśnictwo posiada zatwierdzony, corocznie aktualizowany operacyjny plan ochrony przeciwpożarowej oraz „Sposób postępowania na wypadek pożaru”, opracowany w oparciu o „Instrukcję ochrony przeciwpożarowej lasu”, który szczegółowo ujmuje sposób alarmowania, koncentracji sił i środków, oraz prowadzenia akcji gaśniczej na wypadek pożaru.

Bieżący monitoring ppoż. terenów leśnych prowadzony jest za pomocą dwóch kamer TV (zainstalowanych na wieży w Lipie - oddział 160 c - leśnictwo Brzoza oraz na wieży w Irenie – oddział 1 f – leśnictwo Stawki) z transmisją danych do PAD-u, który zlokalizowany jest w budynku biura Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo posiada moduł gaśniczy zamontowany na przyczepie samochodowej.

Potencjalne zagrożenie pożarowe wynika głównie z:

- przeważającego udziału siedlisk borowych w powierzchni leśnej nadleśnictwa,
- bezpośredniego sąsiedztwa linii kolejowych,
- dużej penetracji przez miejscową ludność oraz zbieraczy płodów runa leśnego.

- położenia na terenie poligonu wojskowego Lipa.

Wykonawca dokona analizy aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa uwzględniając zapisy § 103 ust. 3 IUL. Nadleśnictwo w trakcie prac nad projektem PUL zostanie zakwalifikowane ponownie do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu przed pożarami przedstawiane również w elaboracie – powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami oraz zasadami określonymi w „Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu” z 2020 roku.

W przypadku konieczności zamieszczenia informacji o potrzebach w zakresie uzupełnienia infrastruktury dane takie należy zamieścić w kierunkowych wytycznych.

Wykonana zostanie „Mapa ochrony przeciwpożarowej” w skali 1: 50 000 oraz 1: 25 000 z podziałką kątową zgodnie z § 104 IUL na której ponadto należy nanieść między innymi:

sieć dróg publicznych z podziałem na drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz numery tych dróg w/g obowiązującej ewidencji w zarządach dróg oraz pasy dróg w budowie;

obiekty charakterystyczne w terenie mające wpływ na ochronę przeciwpożarową tj. hydranty, punkty czerpania wody, dostrzegalnie p.poż itp.

Wytyczne do ochrony p.poż. wraz z mapą ochrony p.poż. wykonawca uzgodni z Podkarpackim Komendantem Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie oraz Lubelskim Komendantem Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

B11.3. Lasy w strefach uszkodzeń przemysłowych

Na terenie nadleśnictwa nie występują drzewostany w strefach uszkodzeń przemysłowych.

B11.4. Rekultywacja terenów zdewastowanych

Na terenie Nadleśnictwa nie występują lasy zdewastowane.

B12. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego w tym sporządzenie odpowiedniej mapy przeglądowej

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się:

- a) miejsca postoju pojazdów:
 - leśnictwo Kotówka – oddz. 51-i-00, leśnictwo Marynopol – oddz. 168-h-00, leśnictwo Dąbrowa 279-a-00, leśnictwo Brzoza 63-a-00,
- b) inne obiekty punktowe:
 - Miejsca odpoczynku - Leśnictwo Marynopol – oddz. 191-d-00 –wyposażone w wiatę z możliwością rozpalenia ogniska oraz oddz. 194 leśnictwo Kotówka – oddz. 69, leśnictwo Świeciechów – oddz.139.
 - Wiąta edukacyjna na szkółce kontenerowej w Leśnictwie Szkółkarskie Marynopol.
- c) obiekty liniowe:
 - Szlak pielgrzymkowy św. Jakuba. Przez teren nadleśnictwa przebiega odcinek Lubelskiej drogi św. Jakuba, która rozpoczyna się w Lublinie natomiast kończy w Sandomierzu.
 - Szlak czerwony PTTK (Szlak Walk Partyzanckich) – na teren gminy Annopol wkracza mostem na Wiśle od Zawichostu i prowadzi przez lasy obrębu Gościeradów do

Zaklikowa.

- Szlak niebieski PTTK. Trasa szlaku prowadzi przez lasy borowe leśnictwa Świeciechów.
- Szlak rowerowy lokalny – biegnący granicą rezerwatu przyrody „Doły Szczeckie”

Ponad to w północnej części Nadleśnictwa Gościeradów wytypowano 4 obszary stanowiące bazę dla programu „Zanocuj w lesie”, umożliwiającego bezpośredni kontakt z naturą przez całą dobę.

Przez część zasięgu terytorialnego nadleśnictwa przebiega Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo którego łączna długość w Polsce wynosi ok. 2 tys. km.

Należy wykonać mapy z zaznaczeniem wszystkich obiektów turystyczno-rekreacyjnych i edukacyjnych z rozgraniczeniem obiektów Nadleśnictwa i innych własności. Szczegóły będą ustalone z Wykonawcą w terminie późniejszym w trakcie prowadzenia prac terenowych.

Obiekty Edukacyjne Nadleśnictwa Gościeradów.

- Ścieżka edukacyjna w rezerwacie przyrody Marynopolu. Trasa ścieżki liczy około 2 km i prowadzi przez najbardziej urozmaicone fragmenty rezerwatu leśnego „Marynopolu”. Ścieżka podzielona jest na dwanaście przystanków z tablicami edukacyjnymi. Szlak przeznaczony jest głównie do ruchu pieszego i służy między innymi zajęciom edukacyjnym. Początek trasy ulokowany jest w dogodnym komunikacyjnie miejscu, gdzie istnieje możliwość pozostawienia pojazdu. Pokonanie odcinka możliwe jest zarówno grupą zorganizowaną jak i indywidualnie.
- Ścieżki edukacyjne w rezerwacie przyrody „Doły Szczeckie” o długości kolejno:
 - Mała pętla: 1,8 km
 - Duża pętla: 5,5 km,

Trasa obydwu ścieżek przebiega przez najciekawsze fragmenty rezerwatu, poprzecinane wąwozami i skarpami. Spacerujący mogą podziwiać urozmaiconą rzeźbę terenu oraz drzewostan z dużym udziałem buka, które zwłaszcza wiosenną porą stanowią unikalną atrakcję zarówno turystyczną, jak i świetne miejsce do prowadzenia zajęć z edukacji przyrodniczo-leśnej w terenie. Obie ścieżki można pokonać zarówno w zorganizowanych grupach jak i indywidualnie.

- Sala edukacyjna w biurze nadleśnictwa wraz z punktem informacyjno -edukacyjnym stanowi wystawę służącą prowadzeniu zajęć przeważnie dla młodszych uczestników. W skład ekspozycji wchodzi eksponaty obrazujące życie mieszkańców lasu, dzięki czemu jest ona niezwykle pomocna w pracy edukatorów, przy jednocześnie dużym zainteresowaniu ze strony odbiorców.
- Wiata edukacyjna na szkółce kontenerowej w Leśnictwie Szkółkarskie Marynopolu, która zarówno służy do prowadzenia zajęć edukacyjnych, jak i może być udostępniana zainteresowanym jako miejsce rekreacji.

Zagadnienia związane z zagospodarowaniem rekreacyjnym lasu zostaną opracowane i zamieszczone w opisanu ogólnym w rozdziale „Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.” w oparciu o materiały udostępnione przez nadleśnictwo oraz wyniki inwentaryzacji. Wykonawca wykorzysta także opracowany przez nadleśnictwo

i zatwierdzony przez Dyrektora RDLP Program Edukacji leśnej społeczeństwa na lata 2026-2035.

Zgodnie z § 108, 109 IUL wykonawca PPUL obiekty infrastruktury zagospodarowania rekreacyjnego zamieści na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego oraz w LMN.

B13. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego

B13.1. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo Gościeradów nie prowadzi i nie planuje pozyskania produktów ubocznego użytkowania lasu w postaci: żywicy, karpiny przemysłowej, kory garbarskiej, roślin przemysłowych czy ziół leczniczych. Owoce i płody runa leśnego takie jak maliny, jeżyny, borówki, grzyby pozyskiwane są przez miejscową ludność na własne potrzeby.

Corocznie Nadleśnictwo pozyskuje drzewka świerkowe w ilości kilkudziesięciu sztuk na potrzeby miejscowej ludności w okresie świątecznym.

B13.2. Zagospodarowanie łowieckie

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Gościeradów znajduje się 8 obwodów łowieckich, dzierżawione są przez 6 kół łowieckich zrzeszonych w PZŁ. W zakresie gospodarki łowieckiej należy zaktualizować mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1:50 000 z zaznaczeniem aktualnych granic oraz aktualną numeracją obwodów zgodną z podziałem województwa lubelskiego i podkarpackiego na obwody łowieckie.

Działalność z zakresu gospodarki łowieckiej powinna obejmować następujące zagadnienia:

- a)utrzymywanie w wysokiej kulturze poletek łowieckich przez podmioty dzierżawiące,
- b)ochronę ostoi zwierzyny,
- c)ochronę upraw i młodników poprzez gradzenie, zabezpieczanie mechaniczne i chemiczne w celu minimalizacji szkód,
- d)systematyczne poprawianie warunków żerowych i osłonowych dla zwierzyny,
- e)wykładanie drzew do spałowania i planowanie trzebieży pod kątem zapewnienia jeleniowatym świeżej kory w okresie zimowym,
- f)stosowanie alternatywnych metod ochrony przed zwierzyną w tym poprzez modyfikację sposobów i terminów wykonywania zabiegów hodowlanych,
- g)właściwy nadzór nad dzierżawcami obwodów łowieckich.

Gospodarka łowiecka we wszystkich obwodach jest prowadzona w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany i Roczne Plany Łowieckie. Roczne Plany Łowieckie stanowią podstawę do prowadzenia gospodarki łowieckiej przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w okresie roku gospodarczego i powinny gwarantować osiągnięcie celów zapisanych w WPŁ.

B14. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa:

Zamierzenia inwestycyjne należy ująć w części planistycznej opisu ogólnego Nadleśnictwa w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji”, w którym kierunkowo opisuje się potrzeby w zakresie:

- a). budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- b) wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- c) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- d) budowy i konserwacji zbiorników i urządzeń małej retencji,
- e) urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.
- f) infrastruktury szkółkarskiej.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urzędzeniowych do końca 2025 r., Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL dokumentację.

Plan Urządzenia Lasu określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie stanowi podstawy ich wykonania.

B15. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Syntetyczną ocenę warunków ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej należy w PUL opracować, z uwzględnieniem polityk i planów zagospodarowania przestrzennego regionu. Warunki ekonomiczne będące wynikiem sporządzanego PUL mają zostać zobrazowane w postaci tabel XIX i XX, przewidzianych w IUL. Wnioskuje się o nie sporządzanie specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, a tylko prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa.

B16. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca opracuje rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”. Należy obowiązkowo obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów dla Nadleśnictwa.

Wykonawca winien dokonać ogólnych porównań i analiz, spodziewanej wielkości zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu, wnosi się o przedstawienie symulacji szczegółowo przewidywanego rozwoju zasobów drzewnych – w postaci tabel według:

- a) gatunków panujących,
- b) gatunków rzeczywistych,
- c) przeciętnego wieku dla poszczególnych gatunków.

Ponadto wnioskuje się o przedstawienie symulacji:

- a) użytkowania rębego w dwu wariantach : optymalnego użytkowania rębego z zachowaniem wymogów ochrony przyrody oraz maksymalnego użytkowania rębego,
- b) użytkowania przedrębego na poziomie 50%, 60% i 70% przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania PUL z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

B17. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody - załącznik

Wykonawca dokonał aktualizacji, opracowanego na lata 2016 – 2025 Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Gościeradów. Program obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Program powinien zostać zaktualizowany zgodnie z §§110-112 Instrukcji Urządzania Lasu, jako część składowa PUL, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, inwentaryzację walorów przyrodniczych

oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji, w odniesieniu do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

Aktualizację programu ochrony przyrody Wykonawca powinien sporządzić z uwzględnieniem zaleceń zawartych w „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzania lasu” z dnia 28.08.2013 r. oraz zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez RDLP w Lublinie.

Wykonawca wystąpił na piśmie do RDOŚ, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zleceniodawcy. Kopie tych wystąpień należy dołączyć do programu. Elementy ujęte w POP należy umieścić na odpowiednich warstwach LMN i bazie SILP w grupowaniu powierzchni.

Wykonawca na NTG przygotowuje – POP wraz z niezbędnymi mapami do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS.

Zadania z zakresu ochrony przyrody należy odróżnić od zadań z zakresu gospodarki leśnej, które w programie ochrony przyrody nie są ujmowane.

B18. Zagadnienia lasów niepaństwowych

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami niepaństwowymi.

B19. Analiza gospodarki za ubiegły okres (z podaniem terminu przygotowania referatu)

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu sporządzi Nadleśniczy przed NTG, zgodnie z § 76 IUL w terminie do dnia 30.09.2025.

B20. Zakres i sposoby wykonania prac dodatkowych, nienormowanych w Instrukcji Urządzania Lasu

Prace dodatkowe nienormowane w IUL zostały omówione w poszczególnych punktach protokołu.

B21. Inne sprawy organizacyjne, w tym inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Przed rozpoczęciem prac terenowych zostanie zorganizowane w Nadleśnictwie spotkanie organizacyjne z udziałem taksatorów, leśniczych i przedstawiciela RDLP.

Nadleśnictwo zapewni możliwość pełnej bieżącej wymiany informacji pomiędzy wykonawcą, pracownikami nadleśnictwa w szczególności zastępcą nadleśniczego, inżynierem nadzoru, leśniczymi oraz pracownikami działu gospodarki leśnej. Zapewniona zostanie bieżąca merytoryczna współpraca z Wykonawcą PUL. Do stałego współdziałania w czasie prac terenowych będzie zobowiązany zastępca nadleśniczego.

Jako zasadę przyjmuje się formę pisemną dokonywania ustaleń.

Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz ze wskazaniem gospodarczymi oraz pierworisy map w skali 1:5000 dotyczących kartowania siedlisk będą uzgodnione z leśniczymi. Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzony protokół uzgodnień, który przedkładany będzie w nadleśnictwie do weryfikacji i zatwierdzenia przez nadleśniczego.

Wskazania gospodarcze należy szczegółowo omówić podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw. Propozycja pozostawienia bez wskazań gospodarczych niektórych drzewostanów zostanie szczegółowo przeanalizowana i uzgodniona z Nadleśnictwem, przy akceptacji RDLP w Lublinie.

Przed odbiorem prac terenowych Wykonawca przedłoży uzgodnione wykazy: halizn, płazowin, zrębów zaległych, drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, przypadłych upraw, gruntów przewidzianych do szczegółowej ochrony, sukcesji, poletek łowieckich itp. oraz protokoły z uzgodnień wstępnych wydruków opisów taksacyjnych.

W trakcie prac nad VI rewizją Planu Urządzenia Lasu należy także uwzględnić następujące zagadnienia:

- a) dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydzieleń o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej,
- b) grunty leśne niezalesione, na których zinwentaryzowano siedliska cenne przyrodniczo, przeznaczyć do objęcia szczególną ochroną (nie dotyczy ewentualnych zrębów bieżących),
- c) na powierzchniach uzgodnionych z Nadleśnictwem, na których występują istotne uszkodzenia drzewostanu spowodowane przez czynniki biotyczne i abiotyczne nie projektować wskazań gospodarczych,
- d) w przypadku opisywania upraw po rębniach, pozostawione biogrupy, ekotony, bagna itp. należy opisywać razem z uprawą, jako powierzchnie nie stanowiące wydzielenia,
- e) w przypadku zwartych płatów drzewostanów, w których zaistniała konieczność innego postępowania hodowlanego należy je wydzielić w odrębne pododdziały,
- f) nie ujmować w składzie podrostów i II piętra gatunków obcych,
- g) opisywać jako podszyt Db rosnące na siedlisku Bśw, Bw, BMśw nie rokujące nadziei na utworzenie przyszłego drzewostanu lub drzewostanu dwugeneracyjnego,
- h) zainwentaryzować oraz sporządzić wykaz obcych naniesień na gruntach nadleśnictwa,

opracował Zespół UL.

Z up. Dyrektora
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

Przewodniczący Komisji Założeń Planu

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Lublinie

Andrzej Borowiec
Dyrektor RDLP w Lublinie

Lista zaproszonych i uczestników na posiedzeniu Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na lata 2026-2035 w dniu 26 czerwca 2023 roku

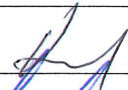
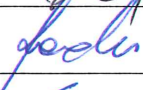
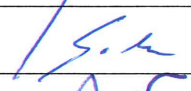


OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego „RODO”, **Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie** informuje, iż:

1. Administratorem danych osobowych jest **Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin** zwane dalej **Administratorem Danych**, tel.: 81 532 70 31, e-mail: rdlp@lublin.lasy.gov.pl
2. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych proszę kontaktować się pod adresem e-mail lub telefonem wskazanym w pkt 1.
3. Celem przetwarzania danych są wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
4. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c) tj. powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku oraz art.6. ust. 1 lit. e) RODO - niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.
5. Administrator może przetwarzać dane osobowe jako prawnie uzasadnione interesy realizowane przez Administratora o ile prawnie uzasadniony interes wystąpi.
6. Dane osobowe mogą zostać ujawnione jednostkom organizacyjnym PGL Lasy Państwowe, podmiotom, z którymi administrator będzie współpracował w ramach realizacji wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założeń do planu urządzenia lasu
7. Dane osobowe nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy lub organizacji międzynarodowej.
8. Ma Pan/Pani prawo do:
 - 1) dostępu do treści swoich danych oraz otrzymania ich kopii (art. 15 RODO),
 - 2) sprostowania danych (art. 16. RODO),
 - 3) usunięcia danych (art. 17 RODO),
 - 4) ograniczenia przetwarzania danych (art. 18 RODO),
 - 5) przenoszenia danych (art. 20 RODO),
 - 6) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych (art. 21 RODO),
 - 7) niepodlegania decyzjom podjętym w warunkach zautomatyzowanego przetwarzania danych, w tym profilowania (art. 22 RODO).
 - 8) wniesienia skargi do organu nadzorczego (Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa) nadzorującego zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych
9. Administrator ma obowiązek przechowywać dane osobowe nie dłużej niż w terminach przewidzianych prawem oraz przez okres wynikający z aktualnego Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitego rzeczowego wykazu akt Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w pracy komisji do wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
11. Dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis
1	Miroslaw Mamiński	RDRP w Lublinie	
2	Anna Wydziałowska	DGLP Wydz. len. Les	
3	Jack Wobusik	N-leśno Gościeradów	
4	Mitosz Serafin	N-leśno Gościeradów	
5	Zuzanna Horc	N-leśno Gościeradów	
6	Marcin Załkościnny	N-leśno Gościeradów	
7		Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli	
8	Sław. Krzysztof Skrypieli	Ośrodek Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych – Dęba	

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis
9	Sukasz Nowak	Starostwo Powiatowe w Kraśniku	
10	Kaczmarzyk Marcin	4FOREST	
11	Artur Szumny	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku	
12	Bawid Sojan	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Stalowej Woli	
13	Anton Pomysłowa	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	
14	Magdalena Śanicka-Zgmicie	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	
15		PZŁ Zarząd Okręgowy Lublin	
16		PZŁ Zarząd Okręgowy Tarnobrzeg	
17		Zespół Ochrony Lasu w Radomiu	
18	Anda Dul Piotr Nosił	Urząd Miejski w Annopolu	
19	tukasz Periot Mandat Twardy Pół	Urząd Miejski w Zaklikowie	
20		Urząd Gminy Gościeradów	
21	Jacek Desech	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	
22		Urząd Gminy Trzydnik Duży	
23	Kateryna Pochodyła	N-ctwo Gościeradów	
24	Tomasz Budzko	N-ctwo Gościeradów	
25	Henryk Dobrzyński	N-ctwo Gościeradów	
26	Kaciek Stopyra	N-ctwo Gościeradów	
27	Józef Szweda	N-ctwo Gościeradów	
28	Michał Stefanicki	N-ctwo Gościeradów	
29	Paweł Budzyski	N-ctwo Gościeradów	
30	Ryszard WIDONIAK	N-ctwo Gościeradów	
31	Tamara Maciejowa	N-ctwo Gościeradów	
32	Radosław Jędrak	N-ctwo Gościeradów	
33	Wejwach Andrzej	N-ctwo Gościeradów	
34	Przemysław Jank	N-ctwo Gościeradów	
35	Wojciech Mordy	N-ctwo Gościeradów	

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis
36	Wojciech Kaczmarski	N-stwo Cościerzędów	
37	Lesław Redziński	BULIGL of Lublin	
38	Arkadiusz Saba	KDLP w Lublinie	
39	Gregorz Smoter	KDLP w Lublinie	
40	Urszula Smoleń	RDOS A Resonan	
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			

**AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY
DLA NADLEŚNICTWA**
na okres

I. Założenia ogólne:

Program opracowany zostanie w oparciu o „Instrukcję Urządzania Lasu” (załącznik do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dn. 21.11.2011r.), jako aktualizacja „Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie na okres””. Dokument ten będzie aktualizacją programu opracowanego według wytycznych „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 roku, (zwaną dalej Instrukcją) stanowiącą załącznik nr 11 do Instrukcji Urządzania Lasu (W-wa 1994).

1. Program zostanie zaktualizowany zgodnie z § 3, ust.1, pkt. 7 oraz § 110 - 112 Instrukcji Urządzania Lasu jako część składowa Planu Urządzania Lasu, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa. Inwentaryzacja walorów przyrodniczych oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji powinny być określone tylko dla gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa. Dla pozostałych gruntów położonych w zasięgu terytorialnym działania Nadleśnictwa, należy zamieścić opis stanu przyrody na podstawie danych z literatury oraz informacji i innych ogólnie dostępnych źródeł.
2. Program należy sporządzić w postaci oddzielnie oprawionego tomu z kompletem map w trzech egzemplarzach z przeznaczeniem dla: Nadleśnictwa, RDLP i DGLP w Warszawie (forma elektroniczna).
3. Program należy opracować na podstawie wszelkich dostępnych danych, w szczególności:
 - a) wyników prac glebowo-siedliskowych,
 - b) wyników weryfikacji walorów przyrodniczych, zawartych w opracowaniu dotyczącym poprzedniego okresu, wykonanej w ramach prac taksacyjnych, i obejmującej potwierdzenie na gruncie istnienia dotychczasowych stanowisk gatunków i siedlisk chronionych oraz stanu ich zachowania,
 - c) opracowań i materiałów zgromadzonych przez Nadleśnictwo, dotyczących poprzedniego okresu np. ocen stanu zachowania rezerwatów przyrody,
 - d) wyników waloryzacji przyrodniczej lasów i gruntów Nadleśnictwa,
 - e) wyników inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów i siedlisk zawartej w bazie SILP Nadleśnictwa,
 - f) wyników prac wykonanych na potrzeby sporządzenia projektów planów zadań ochronnych lub projektów planów ochrony rezerwatów, parków krajobrazowych lub obszarów Natura 2000,
 - g) ustanowionych planów zadań ochronnych lub planów ochrony dla obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody lub parków krajobrazowych.
 - h) wyników Monitoringu Państwowego prowadzonego przez GIOŚ,
 - i) wyników aktualnych badań naukowych wykonanych w obrębie Nadleśnictwa,
 - j) inwentaryzacji przyrodniczych gmin,
 - k) materiałów RDOŚ w Lublinie (np. SDF, rejestru form ochrony przyrody, dokumentacji, o której mowa w art.114, pkt. 1 ustawy o ochronie przyrody),
 - l) materiałów GDOŚ (np. centralnego rejestru form ochrony przyrody),

- m) materiałów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- n) materiałów przekazanych przez przedstawicieli nauki, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne,
- o) innych danych oraz opracowań naukowych, literaturowych i planistycznych dotyczących omawianego obszaru.

4. Wykonawca obligatoryjnie wystąpi na piśmie do RDOŚ, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zleceniodawcy programu. Kopie tych wystąpień zostaną zamieszczone w programie.
5. Nie należy umieszczać informacji szczegółowo omawianych w elaboracie (stosować „odnośniki” do numerów stron, tytułów rozdziałów, itp., na których zostały te zagadnienia opisane).
6. W zamieszczanych w Programie tabelach z Instrukcji z 1996 r podawać poza numerem kolejnym tabeli również numer wzoru z tej Instrukcji.
7. Treść programu powinna dotyczyć konkretnych zagadnień właściwych dla terenu nadleśnictwa, nie należy opisywać teoretycznych podstaw omawianych zagadnień.
8. Jeżeli w treści rozdziału występuje tabela to objaśnienia (np. dotyczące użytych skrótów i oznaczeń) oraz komentarz do niej należy umieścić pod tabelą.

II. Ogólna charakterystyka Nadleśnictwa.

W ogólnej charakterystyce Nadleśnictwa należy ująć następujące zaktualizowane informacje:

1. Usytuowanie Nadleśnictwa wg różnych podziałów:
 - podział przyrodniczo-leśny (Tramplera i in.),
 - podział fizyczno-geograficzny (Kondracki 2002), - podział geobotaniczny (Matuszkiewicz 2008),
2. Struktura użytkowania ziemi:
 - zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków gruntowych oraz kategorii użytkowania,
 - zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju.
3. Należy umieścić tabelaryczne porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (wzór nr 1a) oraz wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu (wzór nr 1b).
4. Ogólna charakterystyka większych kompleksów leśnych stanowiących grunty Skarbu Państwa – wielkość i rozmieszczenie, położenie lasów Nadleśnictwa na terenie większych kompleksów leśnych (puszcz), przedstawić wg ich liczby i sumarycznej powierzchni w przedziałach podanych we wzorze nr 2 (Instrukcji). Podać należy powierzchnię zajmowaną przez lasy innych własności, lesistość Nadleśnictwa oraz porównać z lesistością województwa i kraju.
5. Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju.
Usytuowanie lasów Nadleśnictwa na tle sieci obszarów Natura 2000, sieci ekologicznej ECONET, ostoi CORINE biotopes oraz wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody (parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu itp.).

III. Formy ochrony przyrody

Na wstępie tego działu zamieścić należy zbiorcze zestawienie wszystkich form ochrony przyrody istniejących i projektowanych znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, w tym położonych na gruntach zarządzanych przez PGL LP, zawierające: nazwę formy ochrony, liczbę

obiektów, ich ogólną powierzchnię. Dla obiektów położonych na gruntach zarządzanych przez PGL LP również powierzchnię gruntów LP: leśną i nieleśną(zał. 2.)

Należy podać całkowitą powierzchnię poszczególnych, istniejących form ochrony przyrody i określić procentowy udział w powierzchni gruntów LP pozostających w zarządzie Nadleśnictwa.

Należy uaktualnić opisy wszystkich form ochrony przyrody istniejących w obszarze nadleśnictwa. Rezerваты przyrody, pomniki przyrody, stanowiska rzadkich i chronionych roślin, grzybów i zwierząt oraz użytki ekologiczne, położone na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa, opisać na podstawie dokonanej w terenie oceny stanu zachowania tych form ochrony przyrody.

1. Rezerваты przyrody

Opis istniejących rezerwatów przyrody powinien zawierać:

- dane dotyczące aktu powołującego rezerwat (jaki to akt, jego numer, kto go wydał, kiedy), określenie pełniącego nadzór nad rezerwatem,
- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny (ochrona ścisła, czynna, krajobrazowa),
- cel ochrony rezerwatu,
- krótki opis walorów przyrodniczych rezerwatu, w tym ciekawostek, osobliwości,
- opis obiektów edukacyjnych,
- informacja czy rezerwat ma aktualny plan ochrony.

Należy zestawić istniejące rezerваты według tabel wzór nr 3 i wzór nr 4.

Zmodyfikować wzór nr 3 w następujący sposób:

- w kolumnie „Typ, podtyp” dodać „rodzaj rezerwatu”,
- w kolumnie „powierzchnia objęta ochroną częściową” zmienić na „ochroną czynną”, - pominąć kolumnę „powierzchnia badawcza i kontrolna”.

We wzorze nr 4 w kolumnie metody ochrony dotychczasowe odnotować plany zadań ochronnych ustanawiane przez organ ochrony przyrody w ostatnim dziesięcioleciu oraz opisać rodzaj wykonywanych zabiegów ochronnych.

Należy zamieścić krótki opis projektowanych rezerwatów na gruntach Nadleśnictwa:

- położenie (szczególnie adres leśny),
- status ochronny,
- jaki jest cel ochrony,
- krótki opis walorów przyrodniczych,

Jako projektowane rezerваты” należy rozumieć te obiekty, które posiadają sporządzoną kompletną dokumentację projektową złożoną w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Należy również krótko opisać istniejące i projektowane rezerваты znajdujące się poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo, ale w jego zasięgu terytorialnym.

2. Obszary sieci Natura 2000.

Należy opisać istniejące i projektowane obszary Natura 2000 na podstawie SDF i dostępnej literatury przyjmując następujący podział obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW),
- proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (nowe proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty zgłoszone przez Polskę do Komisji Europejskiej). - ewentualnie nowe projektowane obszary Natura 2000 (za projektowane obszary Natura 2000 należy przyjmować obszary zamieszczone w wykazie na stronie MŚ lub GDOŚ). W czasie prac taksacyjnych ocenić zgodność zapisów w SDF szczególnie dotyczących priorytetowych gatunków i siedlisk ze stanem faktycznym na gruncie (zasięg, stan zachowania). Do czasu opracowania planów zadań ochronnych lub planów ochrony obszarów Natura 2000 nie planować specjalnych zaleceń ochronnych dla lasów włączonych do obszarów Natura 2000. Natomiast planowane działania z zakresu gospodarki leśnej w lasach położonych w granicach w/w obszarów Natura 2000 muszą uwzględniać zapisy art. 33

ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity z 2009 r. Dz.U. r Nr 151,poz1220) oraz wytyczne określone na KZP.

W przypadku, gdy zostały ustanowione plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000, w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, działania ochronne zawarte w tych dokumentach należy uwzględnić w programie ochrony przyrody PUL, zgodnie z pkt. 9 „Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w planie urządzenia lasu zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa”, wprowadzonych do stosowania przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, Głównego Konserwatora Przyrody (pismo Zn. DLP-lpn-61130/11994/12/13/JŁ, z dn. 26.03.2013r.). Działania ochronne dla poszczególnych obszarów Natura 2000 należy przedstawić w formie tabel (zał. nr 4 do w/w Wytycznych...)

Opis każdego obszaru powinien zawierać :

a) nazwę i kod obszaru symbol znaczenia obszaru, sprawującego nadzór nad obszarem, oraz informację o ustanowieniu (lub nie) planu zadań ochronnych lub planu ochrony.

b) rozliczenie powierzchni:

- powierzchnię ogólną obszaru, w przypadku obszarów położonych na terenie dwóch lub kilku nadleśnictw podać również powierzchnię w każdym z nadleśnictw; jeżeli granica obszaru wykracza poza granice RDLP Lublin podać powierzchnię obszaru w zasięgu terytorialnym RDLP Lublin.

- powierzchnię gruntów LP pozostającą w zarządzie Nadleśnictwa znajdującą się w granicach obszaru z podziałem na leśną i nieleśną oraz procentowy udział powierzchni obszaru znajdującą się na terenie Nadleśnictwa w powierzchni ogólnej obszaru,

c) wykaz gruntów (oddziałów) w zarządzie Nadleśnictwa położonych w obszarze Natura 2000.

d) ogólny opis obszaru i wartości przyrodniczych,

e) dla specjalnych obszarów ochrony siedlisk:

- szczegółowe zestawienie siedlisk przyrodniczych występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000 z wyszczególnieniem siedlisk priorytetowych,

- szczegółowe zestawienie zwierząt (z wyłączeniem ptaków), występujących na obszarze Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, z wyszczególnieniem gatunków priorytetowych,

- szczegółowe zestawienie roślin występujących na obszarze Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, ze wskazaniem gatunków roślin o znaczeniu priorytetowym,

f) dla obszarów specjalnej ochrony ptaków:

- wykaz gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanym obszarze Natura 2000, dla wszystkich obszarów podać:

g) opis występujących zagrożeń wraz z komentarzem,

h) inne dane specyficzne dla opisywanego obszaru,

Wykazy, których mowa w punktach e oraz f należy sporządzić w formie tabeli XXII Instrukcji Urządzania Lasu.

3. Parki krajobrazowe , obszary chronionego krajobrazu

Opis w programie ochrony przyrody, tych form ochrony powinien zawierać:

- nazwę, akt prawny w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu oraz wszystkie ewentualne zmiany,

- cel ochrony na podstawie aktu prawnego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,

- krótki opis walorów przyrodniczych parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,

- status ochrony tj. jakie inne formy ochrony przyrody położone są na terenie parku krajobrazowego lub obszaru chronionego krajobrazu,

- rozliczenie powierzchni i oddziały leżące w granicach PK, OCHK : powierzchnia ogólna (jeżeli PK, OCHK położony jest na terenie dwóch nadleśnictw, jaka część tej powierzchni znajduje się w zasięgu terytorialnym tych nadleśnictw), powierzchnia gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo, procentowy udział gruntów Nadleśnictwa w ogólnej powierzchni PK, OCHK,
- zasięg parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu wykonawca uzgodni ze sprawującym nadzór nad danym obiektem,
- informacja czy park krajobrazowy posiada aktualny plan ochrony, czy zapisy tego planu dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione w planie urządzenia lasu i czego te zapisy dotyczyły,

4. Pomniki Przyrody

Dla pomników przyrody istniejących i projektowanych należy zaktualizować tabele wg wzorów nr 5a i 5b Instrukcji. Należy ocenić stan zachowania pomników przyrody żywej wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego.

5. Stanowiska dokumentacyjne

Stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej, zarówno istniejące, jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 8a i 8b Instrukcji).

6. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, zarówno istniejące jak i projektowane należy opisać zgodnie z Instrukcją (tabele wg wzorów nr 9a i 9b Instrukcji).

7. Użytki ekologiczne

Dla użytków ekologicznych, należy zaktualizować tabelę wg wzoru (7a Instrukcji).

W przypadku, gdy poszczególne użytki ekologiczne stanowią obiekty składające się z wielu adresów leśnych, należy zamieścić je w tabeli, jako jeden obiekt z wyszczególnieniem adresów leśnych, z których się on składa i nazwy (jeśli taką posiada).

8. Wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) zestawić z podziałem na gminy.

9. Sporządzić wykazy form ochrony przyrody (punkty 4-7) położonych poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo, w zasięgu jego terytorialnego działania.

10. Ochrona siedlisk i gatunków

Wykazy chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów należy zaktualizować z uwzględnieniem zmiany przepisów w tym zakresie. Dane przedstawić w formie tabel wg wzorów: 10, 11, 12 (Instrukcji z 1996r), uwzględniając poniższe zalecenia:

- a) tabela „wzór nr 10” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków grzybów i porostów (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową ,
- b) tabela „wzór nr 11” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków roślin (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową ,
- c) tabela „wzór nr 12” powinna zawierać wykaz chronionych gatunków zwierząt (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt) z podziałem na gatunki objęte ochroną ścisłą i częściową , d) w kolumnie „uwagi” w/w tabel należy umieścić następujące informacje:

- symbol (1) przy gatunkach roślin i grzybów, dla których nie stosuje się odstępstw od zakazów określonych w rozporządzeniach,
- status gatunku (kategoria zagrożenia) wg Czerwonej Listy Roślin i Grzybów Polski, Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce, list gatunków zagrożonych na terenie województwa lubelskiego,
- sposób pozyskiwania gatunków (dopuszczony odpowiednimi rozporządzeniami Ministra Środowiska) przy gatunkach zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane.

Ponadto należy sporządzić następujące tabele:

1. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych, w rozbiciu na siedliska będąc przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 oraz występujące poza obszarami Natura 2000, ze wskazaniem siedlisk priorytetowych (zał. 3a) (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
2. Wykaz gatunków zwierząt (z wyjątkiem ptaków) i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (zał. 3b), ze wskazaniem tych, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, oraz gatunków zwierząt o znaczeniu priorytetowym (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
3. Wykaz gatunków roślin będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (zał. 3c), ze wskazaniem tych, które wymagają ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, oraz gatunków roślin o znaczeniu priorytetowym (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000).
4. Wykaz gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków(zał. 3d) (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków).
5. Wykaz stref ochrony ostoi lub stanowisk grzybów i roślin oraz stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt (zał. 3e). Wykaz ten należy sporządzić jako załącznik do mapy rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi.

Koniecznienie podawać źródła danych przy każdym podawanym gatunku, kto i kiedy stwierdził stanowisko !!

W czasie prac taksacyjnych powinna być robiona również aktualizacja danych o „najcenniejszych” na danym terenie, chronionych i rzadkich gatunkach oraz innych walorach przyrodniczych występujących na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo. Taksatorzy powinni sprawdzić na gruncie wybrane stanowiska gatunków i siedlisk wykazane w poprzednim POP i ocenić zmiany zwłaszcza dotyczące stanowisk; gatunków i siedlisk objętych siecią Natura 2000 - w szczególności priorytetowych, gatunków z czerwonych ksiąg i list, objętych ochroną czynną, reliktowych, endemicznych, lub objętych ochroną ścisłą, ale rzadkich na terenie nadleśnictwa. Wyniki weryfikacji i nowe stwierdzone stanowiska powinny być uwzględnione w sporządzanych zestawieniach. W przypadku stwierdzenia zaniku stanowiska lub płatu siedliska chronionego, szczególnie cennego lub rzadkiego, dla danego terenu, należy zamieścić wzmiankę o tym fakcie w rozdziale poświęconym formom ochrony przyrody.

11. *Zamieścić w tekście POP opisującym poszczególne rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 poglądowe mapki obrazujące położenie i zasięg tych obszarów,*

12. *W części opisowej POP zamieścić mapę zasięgów obszarów Natura 2000 i rezerwatów na terenie nadleśnictwa w skali umożliwiającej jej wydruk na papierze formatu A3.*

IV. Walory przyrodniczo-leśne

Dział ten powinien zawierać zaktualizowane dane:

1. Ogólną charakterystykę środowiska przyrodniczego, zwłaszcza stosunków wodnych.

Zestawienie tabelaryczne ekosystemów wodno-torfowiskowych: torfowiska śródlądowe, zbiorniki wodne, stawy (zał. 4).

2. Charakterystykę szaty roślinnej, Nadleśnictwa:

- a) charakterystykę drzewostanów występujących w nadleśnictwie (siedliskowe typy lasu, występujące gatunki drzew, zespoły roślinne (zestawienie tabelaryczne – zał. 5).
- b) drzewostany ponad 100-letnie (zał. 6),
- c) zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL (tabela wg załączonego wzoru – zał. 7.),
- d) zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków (wg załączonego wzoru – zał. 3a – 3 d) i krótki opis ich obecnego stanu zachowania,

3. Zestawienia i tabele, przewidziane IUL, z inwentaryzacji drewna martwego [tabela XXI] oraz opis, w formie odrębnego rozdziału w POP, zawierający wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych.

4. Zestawienie parków wiejskich - tabela wg wzoru nr 16 (Instrukcji).

5. Zestawienie zadrzewień - tabela wg wzoru nr 17 (Instrukcji).

6. Zestawienie ciekawych obiektów przyrody nieożywionej - tabela wg wzoru nr 18 (Instrukcji).

7. Zestawienie ważniejszych obiektów kultury materialnej - tabela wg wzoru nr 19 (Instrukcji).

8. Ekologiczną ocenę stanu lasu (tabele wg wzorów 20-24 Instrukcji oraz tab. XXI IUL).

V. Zagrożenia środowiska leśnego

Rozdział powinien zawierać tylko dane odnoszące się do terenów nadleśnictwa, bez teoretycznych rozważań na ten temat.

Program powinien zawierać inwentaryzacje i opis zagrożeń ograniczających lub uniemożliwiających prawidłowy rozwój lasów, wykaz lokalnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego oraz proponowane sposoby ich eliminacji. Należy pominąć omawianie czynników biotycznych i abiotycznych – szczegółowa charakterystyka zamieszczona jest w elaboracie (podać jedynie numery stron, na których znajdują się powyższe treści).

Przy omawianiu zagrożeń od czynników antropogenicznych odnieść się do realnych zagrożeń dla siedlisk, gatunków, form ochrony przyrody uwzględniając konkretne stanowiska i obiekty znajdujące się na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo.

Omawiając zanieczyszczenia powietrza, wpływ zakładów przemysłowych, szlaków komunikacyjnych odnieść się do konkretnych powierzchni drzewostanów, których takie zagrożenia dotyczą.

VI. Wytyczne do organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych

Pominąć wytyczne dotyczące tego działu, zawarte w Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie (tabela nr 25).

W rozdziale należy opisać syntetycznie wytyczne dotyczące organizacji gospodarstwa leśnego, regulacji użytkowania zasobów oraz wykonania prac leśnych, uwzględniające informacje wynikające z planów, programów, zadań ochronnych (o ile takie istnieją) dotyczących poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na terenie nadleśnictwa w odniesieniu do każdej z nich.

W rozdziale należy opisać wytyczne dotyczące działań i rozwiązań w ramach gospodarki leśnej mających na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco

negatywnych oddziaływań na środowisko, a w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

VII. Plan działań

Należy wykonać zbiorcze zestawienia zamierzonych działań, wynikających z informacji zawartych w poprzednich rozdziałach. W formie tabelarycznej zestawić zadania do wykonania przez Nadleśnictwo w czasie obowiązywania Programu z podaniem ich lokalizacji. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody przedstawia się w tabeli XXIII IUL oraz w formie wizualizacji na mapie przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

W formie opisowej należy przedstawić zasady i metody wykonywania ochrony czynnej i udostępniania lasu.

Dla obszarów Natura 2000 należy sporządzić zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 w lasach nadleśnictwa lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Zestawienie to należy sporządzić zgodnie z wzorem tabeli XXII Instrukcji Urządzenia Lasu.

VIII. Edukacyjna rola programu ochrony przyrody i jego udostępnienie

Zgodnie z Zarządzeniem nr 57 DGLP z 9 maja 2003 roku Nadleśnictwo powinno opracować program edukacji leśnej społeczeństwa na okres 2021 - 2030 określający założenia edukacji ekologicznej społeczeństwa, którego główne tezy należy zamieścić w Programie.

IX. Mapy

Na potrzeby Programu Ochrony Przyrody należy sporządzić następujące mapy:

1. Mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych, w skali 1:50000.
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, w skali 1:25000.
3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi, na podkładzie map przeglądowych Nadleśnictwa w skali 1:25000 (w formie oddzielnego załącznika),
4. Mapa przeglądowa obszarów Natura 2000, w skali 1:25000 z naniesionymi granicami obszarów Natura 2000 oraz rozmieszczeniem: a) dla specjalnych obszarów ochrony siedlisk:
 - występujących na poszczególnych obszarach Natura 2000 siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w rozpatrywanych obszarach Natura 2000,
 - stanowisk gatunków roślin i zwierząt (z wyłączeniem ptaków), występujących na poszczególnych obszarach Natura 2000 i będących przedmiotem ochrony w rozpatrywanych obszarach Natura 2000,b) dla obszarów specjalnej ochrony ptaków - stanowisk gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w poszczególnych obszarach Natura 2000, Na mapie rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków (o której mowa w pkt 3) należy wyróżnić:
 - gatunki roślin i grzybów, dla których nie stosuje się odstępstw od zakazów określonych w rozporządzeniach,
 - gatunki roślin, grzybów i zwierząt z Czerwonej Listy Roślin i Grzybów Polski oraz z Czerwonej Listy Zwierząt Ginących w Polsce.

Na mapie rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków, (o której mowa w pkt 3) dopuszcza się pominięcie gatunków chronionych, pospolicie występujących na terenie Nadleśnictwa (wykaz gatunków pominiętych należy umieścić w legendzie mapy).

Wykaz chronionych i rzadkich gatunków roślin, grzybów i zwierząt, których stanowiska powinny być naniesione na mapie rozmieszczenia tych gatunków należy uzgodnić z Nadleśnictwem i przedstawić RDLP w Lublinie do akceptacji.

Dopuszcza się możliwość przedstawienia zakresu, o którym mowa w pkt. 3 i 4 na zbiorczej mapie przeglądowej pod warunkiem zachowania czytelności mapy.

Informacje wymienione na powyższych mapach powinny być także zawarte i zakodowane w odpowiednich warstwach tematycznych w LMN nadleśnictwa zgodnie ze standardem LMN.

Na mapach przeglądowych drzewostanów oraz na mapach cięć w skali 1: 10000 z przeznaczeniem dla leśniczych nanieść należy granice istniejących form ochrony przyrody w tym również lokalizację stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną ścisłą i gatunków szczególnie rzadkich a także siedlisk przyrodniczych zagrożonych i objętych ochroną w formie obszarów Natura 2000.

Należy sporządzić wyciągi z programu ochrony przyrody dla każdego leśnictwa stanowiące część składową wyciągów z PUL dla Nadleśnictwa lub oddzielnie oprawić.

Materiały z powszechnej inwentaryzacji roślin, zwierząt i siedlisk będące w posiadaniu Nadleśnictwa zostaną przekazane wykonawcy planu urzędzenia lasu, celem sporządzenia stosownych zestawień i map.

Treść map ma być zgodna z „Instrukcją Urzędzenia Lasu”. Na mapach rozmieszczenia należy również nanieść istniejące i projektowane formy ochrony przyrody.

Zestawienia tabelaryczne wg wzorów zgodnych z Instrukcją należy zamieścić w tekście dotyczącym tych zestawień (z wyłączeniem w tych zestawieniach dokładnej lokalizacji gatunków strefowych) .

Na zakończenie Programu należy dołączyć 10 – 15 czystych stron z przeznaczeniem na kronikę. Zamieścić czyste tabele do notowania przez Nadleśnictwo własnych obserwacji poczynionych w trakcie obowiązywania programu.

Czyste karty oraz tabele, których mowa powyżej należy również umieścić w wyciągach przeznaczonych dla poszczególnych leśnictw.

Na co najmniej miesiąc przed zwołaniem Narady Techniczno – Gospodarczej wykonawca przedstawi projekt programu ochrony przyrody do Nadleśnictwa i RDLP w Lublinie, do wglądu i wniesienia uwag.

Następnie, na co najmniej miesiąc przed odbiorem końcowym, wykonawca przedstawi ostateczną wersję programu ochrony przyrody Nadleśnictwu do RDLP w Lublinie, w celu wniesienia ostatecznych korekt.

Załączniki tabelaryczne (dodatkowe poza tabelami wynikającymi z Instrukcji z 1996r.)

1. Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania (*wyciąg z tabeli nr I dla nadleśnictwa*). [zał. 1.]
2. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody na gruntach Nadleśnictwa [zał. 2.]
3. Zestawienie występujących na terenie Nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków [zał. 3a – 3 d]
4. Zestawienie ustanowionych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo stref ochrony grzybów, roślin i zwierząt [zał. 3e].
5. Zestawienie ekosystemów wodno-torfowiskowych: torfowiska śródleśne, zbiorniki wodne, stawy [zał. 4.].
6. Charakterystyka drzewostanów występujących w nadleśnictwie zestawienie siedliskowych typów lasu, [zał. 5.].
7. Zestawienie drzewostanów ponad 100-letnich, [zał. 6.].
8. Zestawienie lasów ochronnych przyjęte zgodnie z PUL. [zał. 7].
9. Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie [zał.8.].

Zał. 1.

Zestawienie powierzchni gruntów wg grup, rodzajów użytków i kategorii użytkowania

(wyciąg z tabeli nr I dla nctwa) [podać stronę, rozdział *Elaboratu*]

Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo	
	[ha	[%]	[ha	[%]	[ha	[%]
Ogółem		100,00		100,00		100,00

Załącznik 2.

Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie

Rodzaj obiektu	Powierzchnia ogólna ilość [ha/szt] (w zasięgu działania n-ctwa)	Powierzchnia, ilość na gruntach zarządzanych przez N-ctwo [ha/szt]				Razem [ha/szt]
		Ogółem	w tym: Leśna zalesiona i niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	nieleśna	

Zał. 3a.

Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Siedlisko przyrodnicze			Powierzchnia siedliska w obszarach Natura 2000	Powierzchnia siedliska poza obszarami Natura 2000
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska i łacińska siedliska przyrodniczego	siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym	[ha]	[ha]
			(wpisać tak lub nie)		
	Razem				

zał. 3b

Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczebność w obszarach Natura 2000	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
					(wpisać tak lub nie)	(wpisać tak lub ni

zał. 3c

Wykaz gatunków roślin będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ilość stanowisk w obszarach Natura 2000	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
				<i>(wpisać tak lub nie)</i>	<i>(wpisać tak lub nie)</i>

w tabelach 3a-3c, dane w kolumnach: powierzchnia, opis siedliska, ilość stanowisk podać dla gruntów położonych w "siedliskowych" obszarach Natura 2000

zał. 3d

Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczebność	Opis siedliska

w tabeli 3d dane w kolumnach: liczebność, opis siedliska podać dla gruntów położonych w "ptasich" obszarach Natura 2000

zał. 3e

Wykaz stref ochrony grzybów, roślin i zwierząt (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa).

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja strefy ochrony całorocznej (oddział, pododdział)	Powierzchnia strefy ochrony całorocznych			Lokalizacja strefy ochrony okresowej (oddział, pododdział)	Powierzchnia strefy ochrony	
				Ogółem	w tym:			Ogółem	w tym:
					leśna	nieleśna			

* tabelę należy załączyć do mapy rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich gatunków wraz ze strefami ochrony ostoi

/ okresowej	Powierzchnia całkowita strefy ochrony		
	Ogółem	w tym:	
nieleśna		leśna	nieleśna

Zał. 4.

Zestawienie obszarów wodno - torfowiskowych w Nadleśnictwie.....

Grunty do specjalnej ochrony (śródlądne torfowiska "nieleśniane") [ha]	Bagna (pow. nieleśna) [ha]	Zbiorniki wodne (pow. nieleśna) [ha]
Obręb		
Obręb		
Razem Nadleśnictwo		

Zał. 5.**Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie**

Lp.	Nazwa TSL	Symbol	Obręb		Obręb		Nadleśnictwo.....	
			Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]	Powierzchnia [ha]	udział [%]
Razem				100,00		100,00		100,00

Zał. 6.

Zestawienie drzewostanów ponad 100 - letnich w Nadleśnictwie.....

Gatunek panujący	drzewostanów ponad 100 letnich [ha].		
	Obręb	Obręb	Nadleśnictwo
Razem			

Załącznik 7.

Zestawienie lasów ochronnych w Nadleśnictwie

Kategoria ochronności	Powierzchnia lasów ochronnych [ha].		
	Obręb (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Obręb (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)	Nadleśnictwo (pow. leśna zalesiona i niezalesiona)
Razem			

Zał. 8

Zbiornicze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody

w Nadleśnictwie

Lp	Nazwa zadania	Lokalizacja	Wykonawca
<i>Zadania dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody wg obiektów).</i>			
<i>Zadania z zakresu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (wg gatunków).</i>			
<i>Zadania z zakresu kształtowania stosunków wodnych, odnowień i zwiększania bioróżnorodności.</i>			
<i>Zadania z zakresu edukacji leśnej i promocji zrównoważonej gospodarki leśnej.</i>			
<i>Zadania z zakresu turystyki i rekreacji.</i>			
<i>Zadania formalno - prawne.</i>			